

Forslag til statsbudsjett (Prop. 1 S)

Den 7. oktober la regjeringen frem sitt forslag til statsbudsjett for 2020 gjennom Proposisjon 1 S (2019–2020) til Stortinget. I det påfølgende vil det bli redegjort for innholdet i forslag til statsbudsjett.

Som tidligere, blir anslag på realvekst i kommunenes inntekter i forslag til statsbudsjett målt mot inntektsanslag fra revidert nasjonalbudsjett (RNB). Budsjettforslaget innebærer en realvekst i kommunesektorens samlede inntekter på 3,2 mrd. kroner.

Realveksten er delt inn som følger:

Frie inntekter	1,3 mrd. kroner
Frie inntekter nye oppgaver	0,1 mrd. kroner
Øremerkede tilskudd	1,4 mrd. kroner
Gebyrinntekter	0,5 mrd. kroner
Realvekst i kommunenes samlede inntekter	3,2 mrd. kroner

Regjeringen legger opp til en reell vekst i kommunesektorens samlede inntekter på om lag 3,2 mrd. kroner i 2020. Dette tilsvarer en økning på 0,6 pst. Ved beregning av realvekst er det lagt til grunn en pris- og kostnadsvekst på 3,1 pst.

Veksten i de frie inntektene på 1,3 mrd. kroner er innenfor intervallet mellom 1,0 og 2,0 mrd. kroner som ble varslet i kommuneproposisjonen. Det tilsvarer en realvekst på 0,3 pst. sammenlignet med anslag 2019 gitt i RNB i vår.

All vekst i frie inntekter vil tilfalle primærkommunene. Veksten i frie inntekter må ses i sammenheng med økte utgifter som følge av befolkningsutviklingen (demografi). Det er anslått at økte utgifter som følge av demografiske endringer vil utgjøre 0,9 mrd. kroner for kommunesektoren i 2020. Primærkommunene forventes å få 1,3 mrd. kroner i økte utgifter som følge av den demografiske utviklingen i 2020 og dette må dekkes i sin helhet av veksten i frie inntekter. Fylkeskommunene får reduserte utgifter i 2020 grunnet den demografiske utviklingen.

Endringer i kommunesektorens oppgaver som fører til endrede utgifter, blir kompensert gjennom frie inntekter. Dette skiller ut fra den generelle veksten i frie inntekter da det medfører nye eller endrede oppgaver for kommunesektoren. Dette er anslått til knappe 0,1 mrd. kroner i 2020 og skyldes tiltak innenfor SFO- og barnehagefeltet.

Øremerkede tilskudd øker i 2020 reelt sett med 1,4 mrd. kroner. Dette kommer gjennom en økning i kollektivsatsingen og investeringstilskudd til heldøgns omsorgsplasser.

Det er også anslått at kommunesektorens gebyrinntekter bidrar med en realvekst på om lag 0,5 mrd. kroner i 2020. Dette er kommunale avgifter og egenbetalinger for tjenester.

Primærkommunenes handlingsrom 2020 målt mot RNB 2019

Frie inntekter	1,30 mrd. kroner
Merkostnad demografi	-1,30 mrd. kroner
Merkostnad pensjon	0,40 mrd. kroner
Satsinger innenfor veksten i frie inntekter	-0,55 mrd. kroner
Endring økonomisk handlingsrom	-0,15 mrd. kroner

Den foreslåtte realveksten i frie inntekter er på 1,3 mrd. kroner for primærkommunene. Veksten er beregnet ut fra nivået på frie inntekter i 2019 anslått i RNB i mai. Oppjustering av skatteinntektene i 2019 ved fremleggelsen av statsbudsjettet for neste år, som er anslått til 4,9 mrd. kroner for sektoren, er ikke med i beregningen av veksten i frie inntekter. Det meste av skatteveksten i 2019 vil tilfalle primærkommunene, og sammenlignes det med det nye anslaget for 2019, vil frie inntekter få en reell nedgang i 2020.

Videre er det anslått at pensjonskostnadene til kommunesektoren vil bli redusert med 0,45 mrd. kroner, hvorav 0,4 mrd. kroner for primærkommunene. Det er knyttet usikkerhet til anslaget, men det vil frigjøre 0,4 mrd. kroner for primærkommunene i 2020.

Det er også lagt føringer på bruk av veksten i de frie inntektene. Dette er satsinger som regjeringen ønsker at kommunene følger opp. Det ligger en forventning om at disse blir fulgt opp, da veksten i frie inntekter er økt som følge av dem. I forslag til statsbudsjett for 2020 er det lagt en føring på 0,4 mrd. kroner knyttet til satsingen på tidlig innsats i grunnskolen og en føring på 0,15 mrd. kroner knyttet til opptrappingsplanen på rusfeltet. Det er tradisjon for å følge opp disse føringene og det vil utgjøre 0,55 mrd. kroner.

Samlet sett vil forslaget til statsbudsjett føre til et redusert handlingsrom på 0,15 mrd. kroner for primærkommunene.

Regjeringen opplyser i tillegg at ved fastsettelsen av veksten i frie inntekter til kommunesektoren i 2020, er det tatt hensyn til at kommunene skal dekke en større del av kostnadene til forvaltning, drift og vedlikehold av nasjonale e-helseløsninger og bidra mer til helsenettet. Det tas sikte på at kommunenes bidrag til finansiering av nasjonale e-helseløsninger korrigeres ut av veksten i de frie inntektene fra 2021. Dette vil regjeringen komme tilbake til i kommuneproposisjonen for 2021.

Rammetilskudd og skatteinntekter

De frie inntektene, som består av rammetilskudd og skatteinntekter, er beregnet på følgende måte:

Anslag skatteinntekter	994 365 000
Inntektsutjevning anslag fra statsbudsjettet	30 365 000

Skatteutjevning utjevner delvis forskjeller i skatteinntekter mellom kommuner. Skatteutjevningen for kommuner omfatter inntekts- og formueskatt fra personlige skatteyttere og naturressursskatt fra kraftforetak.

Utjevningen er slik at kommuner med skatteinntekter per innbygger som overstiger landsgjennomsnittet, blir trukket 60 pst. av differansen mellom egne skatteinntekter og landsgjennomsnittet. Tilsvarende får kommuner med skatteinntekter under landsgjennomsnittet kompensert 60 pst. av differansen.

I tillegg får kommuner med skatteinntekter under 90 pst. av landsgjennomsnittet en tilleggskompensasjon slik at de blir kompensert for 95 pst. av det de ligger under 90 pst. av landsgjennomsnittet. Denne tilleggskompensasjonen blir finansiert med et likt trekk per innbygger for alle kommunene.

I forslag til statsbudsjett for 2020, er det lagt opp til at Molde kommune har en skatteprosent på 93,3 av landsgjennomsnittet. Det gir følgende inntektsutjevning:

Inntektsutjevning – anslag fra forslag til statsbudsjett

	Per innbygger	Sum (avrundet)
Skatteutjevning 60,0 pst. av forskjell mot landsgjennomsnittet	1 313	41 965 000
Finansiering tilleggskompensasjon	-363	-11 600 000
Sum effekt inntektsutjevning	950	30 365 000

Det betyr at i anslaget på inntektsutjevning, skal Molde kommune få kompensert 60 pst. av differansen mot landsgjennomsnittet som er anslått til 32 335 kroner per innbygger. I tillegg må Molde kommune være med å finansiere tilleggskompensasjonen til de mest skattesvake kommunene tilsvarende 363 kroner per innbygger.

+

Rammetilskuddet tar utgangspunkt i innbyggertilskuddet som er et likt beløp per innbygger. Beløpet for innbyggertilskuddet er 25 083 kroner i 2020 og tildeles etter folketallet per 1. juli 2019. Innbyggertilskuddet blir deretter korrigert og utjevnet etter den enkelte kommunes utgiftsbehov.

For Molde kommune utgjør innbyggertilskuddet for 2019:

25 083 kroner x 31 994 innbyggere = 802 521 000 kroner

Innbyggertilskuddet blir omfordelt gjennom utgiftsutjevningen. Dette har sammenheng med at utgiftsbehovet varierer mellom kommuner. I prinsippet skal kommunene få full kompensasjon for forskjellene i utgiftsnivå de selv ikke kan påvirke. Dette gjelder vel og merke for de tjenesteområdene som inngår i kostnadsnøkklene. Det er ikke alle tjenesteområdene som inngår der. Alderssammensetning, strukturelle og sosiale forhold er eksempler på elementer som blir utjevnet.

Først blir det samlede utgiftsbehovet til kommunene beregnet. Dette anslaget sier hvor mye det vil koste for kommunene å gi velferdstjenester til sine innbyggere.

Ved å dele samlet utgiftsbehov i kommunene på antall innbyggere, fremkommer gjennomsnittlig utgiftsbehov per innbygger

Gjennomsnittlig utgiftsbehov per innbygger	=	$\frac{\text{samlet utgiftsbehov } 293\,153\,050\,000}{\text{antall innbyggere } 5\,345\,735}$	=	54 839
--	---	--	---	--------

For å komme frem til beregnet utgiftsbehov for den enkelte kommune, benyttes kostnadsnøkkel. Denne består av et sett kriterier med vekt som gir en samlet kostnadsindeks. Molde kommunes kostnadsindeks for 2020 er 1,0087.

Det betyr at produksjonen av velferdstjenester skal være 0,9 pst. dyrere i Molde kommune enn for gjennomsnittskommunen. For 2019 hadde de tre kommunene anslagsvis en indeks på 0,9971. Det betyr at utgiftsbehov har økt med knappe 1,2 pst. mer enn gjennomsnittskommunen fra i fjor.

Beregnet utgiftsbehov Molde kommune per innbygger

Gjennomsnittlig utgiftsbehov per innbygger	54 839 x	kostnadsindeks Molde	1,0087 =	55 315
--	----------	----------------------	----------	--------

Forskjell utgiftsbehov Molde kommune og landsgjennomsnittet per innbygger

Utgiftsbehov per innbygger for Molde kommune	55 315
- Utgiftsbehov per innbygger landsgjennomsnittet	54 839
Forskjell i utgiftsbehov	476

Økningen av rammetilskuddet gjennom utgiftsutjevningen, er en konsekvens av at Molde kommune samlet sett har et høyere beregnet utgiftsbehov enn gjennomsnittskommunen. Kompensasjonen på totalt 15,2 mill. kroner fordeles på de ulike utgiftskriteriene i tabellen under.

Tabell utgiftsutjevning

	Tall for		Vektet andel	Omfordelt utgiftsutjevning
	Molde	landet		
Folketall per 1. juli 2017	31 994	5 345 735		
Innbyggere 0–1 år	652	111 725	97,5 %	-244 936
Innbyggere 2–5 år	1 376	241 699	95,1 %	-11 758 582
Innbyggere 6–15 år	3 797	642 002	98,8 %	-5 415 714
Innbyggere 16–22 år	2 783	456 651	101,8 %	747 332
Innbyggere 23–66 år	17 723	3 076 256	96,3 %	-6 906 451
Innbyggere 67–79 år	4 010	588 564	113,8 %	13 718 174
Innbyggere 80–89 år	1 298	183 672	118,1 %	24 486 904
Innbyggere over 89 år	355	45 166	131,3 %	21 381 126
Gradert basiskriterium	0,63	274,58	38,6 %	-17 340 618
Sonekriteriet (indeks)	0,9842	1	98,4 %	-282 099
Nabokriteriet (indeks)	1,3148	1	131,5 %	5 633 980
Landbrukskriteriet (indeks)	0,8391	1	83,9 %	-592 793
Innvandrere 6–15 år, ekskl. Skandinavia	365	51 414	118,6 %	2 284 873
Psykisk utviklingshemmede 16 år og over	127	19 344	109,2 %	7 930 842
Ikke-gifte 67 år og over	2 308	358 209	107,7 %	6 152 085
Dødlighetskriteriet	224	40 228	93,0 %	-5 594 747
Uføre 18–49 år	537	107 846	83,2 %	-1 916 762
Flyktninger uten integreringstilskudd	583	152 517	63,9 %	-5 327 645
Opphopingsindeks	0,5488	173,51	54,9 %	-7 599 245
Aleneboende 30–66 år	2 844	475 871	99,9 %	-48 868
Barn 0–15 år med enslig forsørger	697	116 670	99,8 %	-56 263
Lavinntektskriteriet	1 192	276 501	72,0 %	-5 447 008
Barn 1 år uten kontantstøtte	237	39 544	99,9 %	-16 095
Innbyggere med høyere utdanning	8 711	1 392 556	104,5 %	1 458 788
Sum utgiftsutjevning			100,87 %	15 246 000

Som tabellen over viser, gir de ulike kriteriene både reduksjoner og tillegg i rammetilskuddet. Molde kommune har relativt få barn i forhold til folketallet og trekkes 17,4 mill. kroner grunnet relativt få barn under 16 år. Tilsvarende har Molde kommune flere eldre innbyggere og får 59,6 mill. kroner grunnet relativt flere innbyggere som er 67 år eller eldre.

Gradert basiskriterium gir Molde kommune et trekk på 17,3 mill. kroner i 2019. Basiskriteriet ble fra 2017 gradert med strukturkriteriet. Dette for å skille mellom de kommunene som er ufrivillig og frivillig små.

Sone- og nabokriteriet skal fange opp reiseavstander i kommunene. Store reiseavstander kan medføre behov for et mer desentralisert tjenestetilbud i den enkelte kommune. Sonekriteriet fanger opp reiseavstander innenfor ulike soner i den enkelte kommune, og nabokriteriet fanger opp reiseavstanden mellom sonene i en kommune. Molde kommune får et samlet tillegg på 5,4 mill. kroner knyttet til relativt lengre reiseavstander.

Landsbrukskriteriet skal fange opp kommunens utgifter til landbruk. Molde kommune får her et trekk på 0,6 mill. kroner.

Molde kommune ligger lavere på de sosiale kriteriene målt mot gjennomsnittskommunen. Samlet får Molde kommune et trekk på 4,2 mill. kroner knyttet til de sosiale kriteriene. De ulike kriteriene gir ulikt utslag. Innvandrere 6–15 år utenfor Skandinavia, psykisk utviklingshemmede over 16 år og eldre enslige gir alle økt overføring gjennom utgiftsutjevningen. De syv siste av de sosiale kriteriene gir alle et trekk.

De to siste kriteriene i tabellen skal fange opp etterspørsel etter barnehageplasser. Ut fra dette får Molde kommune økt rammetilskuddet med 1,4 mill. kroner.

Eksempel på beregning av kriterieindeks over 89 år

Beregning av kriterieindeks over 89 år	=	1 008	/	179 646	=	1,1808
		kommunens andel av kriterium		landets andel av kriterium		
		31 994 personer		5 345 735 personer		
		kommunens andel av innbyggere		landets andel av innbyggere		

Anslag på hva de tre kommunen samlet ville ha fått i 2019 i utgiftsutjevningen er et samlet trekk på cirka 5 mill. kroner. Når Molde kommune nå får et samlet tillegg på 15,2 mill. kroner betyr det at kommunen har blitt cirka 20 mill. kroner dyrere å drifte sammenlignet med gjennomsnittskommunen. Dette tallet sier hvor mye dyrere Molde kommune har blitt målt mot gjennomsnittskommunen. I tillegg til dette har gjennomsnittskommunen blitt dyrere å drifte fra 2019 til 2020. Legges dette til vil Molde kommune anslagsvis bli 30–35 mill. kroner dyrere å drifte i 2020 grunnet demografisk utvikling.

Korreksjonsordning for elever i statlige og private skoler

7 016 000

Den samlede inntektsrammen til kommunene blir justert etter antall elever i private og statlige grunnskoler før ramme- og innbyggertilskuddet beregnes. Dette med bakgrunn i at kommunen ikke har undervisningsutgifter til disse elevene. En økning i antall elever i private eller statlige grunnskoler, vil redusere innbyggertilskuddet til kommunene. I 2020 blir rammetilskuddet redusert med 171,2 mill. kroner knyttet til dette.

I tillegg er det en korreksjonsordning innenfor rammetilskuddet. Korreksjonsordningen i rammetilskuddet gir ikke et ytterligere trekk for kommunene samlet sett. Det har kun som hensikt å fordele rammetilskuddet riktig etter hvor mange elever den enkelte kommune har i private eller statlige grunnskoler.

Omfordelingen gjøres i to operasjoner. Først får alle kommuner et trekk etter hvor mange elever de har i private og statlige grunnskoler. Molde kommune har 77 elever som får vanlig undervisning på privatskole per telletidspunktet (1. oktober 2018). Trekket for vanlig undervisning er 101 100 kroner per elev i 2020 og dette summerer seg til 7,8 mill. kroner for Molde kommune.

Videre må det samlede trekket fordeles ut igjen til kommunene ettersom kommunenes inntektsramme allerede er redusert gjennom innbyggertilskuddet. Det samlede trekket for kommunesektoren er på knappe 2,5 mrd. kroner i 2020. Dette blir fordelt ut igjen til kommunene etter samlet kostnadsnøkkel og befolkningsandel. Molde kommune får dermed tilbake 14,8 mill. kroner som følge av dette. Summen tilsvarer det Molde kommune allerede er trukket gjennom redusert innbyggertilskudd. Årsaken til at tilbakeføringen er større enn trekket, skyldes i realiteten at Molde kommune har færre elever i statlige og private skoler enn gjennomsnittskommunen.

Samlet effekt for korreksjonsordningen for elever i statlige og private skoler blir dermed et økt rammetilskudd på 7,0 mill. kroner som vist i tabellen under.

Utrekning korreksjon for elever i statlige og private skoler for Molde kommune

		Utrekning		2020
Trekk for egne elever	Sats 101 100	x	Antall elever 77	-7 784 700
Tilbakeføring	Molde kommunes andel av samlet utgiftsbehov =0,00498 (kostnadsindeks x befolkningsandel)	x	Landssum 2 155 428 000	14 800 700
Sum effekt				7 016 000

Inntektsgarantiordningen (INGAR)

- 1 723 000

Inntektsgarantiordningen (INGAR) skal skjerme kommunene fra brå nedgang i rammetilskuddet fra et år til det neste. Ordningen er slik at ingen kommune skal ha en endring i rammetilskuddet som er 400 kroner mindre per innbygger sammenlignet med endringen for landsgjennomsnittet. Veksten i rammetilskuddet fra 2019 til 2020 er 669 kroner i gjennomsnitt per innbygger. Det betyr at kommuner med lavere vekst i rammetilskuddet enn 269 kroner per innbygger, blir kompensert gjennom INGAR.

vektstilskudd og skatteinntekter eller skatteutjevning inngår ikke i ordningen.

Ordningen finansieres med et likt trekk per innbygger for alle landets kommuner og er dermed kun en omfordelingsordning.

Molde kommunes vekst i rammetilskuddet fra 2019 til 2020 er 1 043 kroner per innbygger. Molde kommune får dermed ingen kompensasjon gjennom INGAR. Molde kommune må derimot bidra i finansieringen av INGAR som er en ren omfordelingsordning. Finansiering per innbygger er 54 kroner per innbygger i 2020. Dette gir Molde kommune en reduksjon i rammetilskuddet på 1,7 mill. kroner.

Finansiering per innbygger	-54 kroner	x	Antall innbyggere	x 31 994	=	-1 723 000
----------------------------	---------------	---	-------------------	----------	---	------------

Tilskudd med særskilt fordeling

53 153 000

En mindre del av innbyggertilskuddet blir tildelt etter særskilt fordeling når fordeling etter innbyggertall ikke gir en fornuftig fordeling.

Molde kommune får, som vist i tabellen under, fire tilskudd etter særskilt fordeling i 2020. Inndelingstilskuddet skal kompensere sammenslåtte kommuner for reduksjon i rammetilskuddet som følge av sammenslåingen. Molde kommune får kompensert for bortfall av to basistilskudd og bortfall av distriktstilskudd (distriktstilskudd Sør-Norge). Kommunen får fullt inndelingstilskudd i 15 år, før det blir trappet ned over fem år. Molde kommune får 41,6 mill. kroner i inndelingstilskudd.

Tilskudd til helsestasjons- og skolehelsetjenesten har kommunen fått siden 2014 etter særskilt fordeling. Dette tilskuddet har blitt økt årlig fra 2014 til 2018, mens det de to siste årene kun er prisjustert.

Frivilligsentralene er gitt etter særskilt fordeling siden 2017. Tilskuddet er prisjustert og øker samtidig med ytterligere 7,0 mill. kroner i 2020 grunnet flere sentraler. Dette tilskuddet skal innlemmes i innbyggertilskuddet fra 2021.

Tilskudd til økt lærertetthet på 1.–10. trinn blir innlemmet i rammetilskuddet i 2020, men etter en særskilt fordeling. I 2021 vil tilskuddet bli fordelt etter ordinære kriterier i inntektssystemet.

	Tilskudd
Inndelingstilskudd	41 631 000
Helsestasjon og skolehelsetjenesten	5 338 000
Frivilligsentraler	1 281 000
Tilskudd til lærertetthet	4 904 000
	53 153 000

Skjønnsmidler

6 880 000

Rammen til skjønnsmidler til kommunene i forslag til statsbudsjett er på 1 084 mill. kroner. Dette er en nedgang på 153 mill. kroner sammenlignet med saldert budsjett 2019. Basisrammen utgjør hoveddelen av skjønnstilskuddet og blir fordelt av Fylkesmannen. Basisrammen er foreslått til 950 mill. kroner i 2020. Basisrammen er redusert med 50 mill. kroner og andelen til Møre og Romsdal er redusert med 3,7 mill. kroner i 2020. Fylkesmannen i Møre og Romsdal har tildelt 51,3 av 61,0 mill. kroner i forslag til statsbudsjett.

Molde kommune har fått tildelt 6,9 mill. kroner i statsbudsjettet og fordeler seg som følger:

- kompensasjon differensiert arbeidsgiveravgift – 0,7 mill. kroner
- opprettholde drift av kommunalt rovviltutvalg – 30 000 kroner
- skyss av helsepersonell – 0,5 mill. kroner
- prosjektskjønn helseplattformen – 2,0 mill. kroner

- Regionkontakt for barnehage og skole – 50 000 kroner
- Særlig høye utgifter til ressurskrevende tjenestemottakere – 1,0 mill. kroner

Tildeling av resterende sum på 9,7 mill. kroner vil skje i november 2020. Sum tildeling gjennom året har blitt betydelig redusert de siste årene og det vil som regel gå til spesielle saker eller prosjekt. Det er derfor naturlig å anta at rest av skjønnsmidlene ikke vil gi økt handlingsrom.

Regionsentertilskudd

5 430 000

Regionsentertilskuddet gis til kommuner der det er fattet nasjonale vedtak om kommunesammenslåing og som får over 8 000 innbyggere i den nye kommunen. Tilskuddet tildeles med en sats på 68 kroner per innbygger samt en sats på drøye 3,2 mill. kroner per sammenslåing. Satsene er satt slik at 40 pst. av tilskuddet fordeles per innbygger og 60 pst. per sammenslåing. Kommuner som mottar storbytilskudd får ikke regionsentertilskudd.

=

Anslag frie inntekter

1 882 888 000

Frie inntekter til nye oppgaver

Det er foreslått en rekke korreksjoner og innlemminger også i 2020. De fleste korreksjoner er knyttet til endring i kommunenes oppgaver eller finansieringsansvar. Innlemming er når oppgaver, som tidligere har vært finansiert direkte gjennom øremerkede tilskudd, blir finansiert gjennom rammetilskuddet.

	Totaler for landet	Andel Molde kommune
Innlemminger		
Tilskudd til gang- og sykkelveier	48 607	293
Tilskudd til rekruttering av psykologer	211 600	1 284
Tilskudd til dagaktivitetstilbud til hjemmeboende personer med demens	369 144	2 411
Tilskudd til habilitering og rehabilitering	87 000	528
Tilskudd til samordning av lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak	6 340	38
Tilskudd til etablering og tilpasninger av egen bolig	496 503	2 514
Tilskudd til tidlig innsats gjennom økt lærertetthet 1.-10. trinn	1 316 832	4 904
Tilskudd til leirskoleopplæring	56 066	333
Korreksjoner		
Overføring av skatteoppkrevingen til Skatteetaten	-644 400	-3 890
Ny gjennomføringsløsning for prøver og eksamener	-1 290	-8
Overføring av myndighet etter naturmangfoldloven	2 500	14
Overføring av myndighet etter forurensningsloven	1 700	10
Inntektsgradert foreldrebetaling i SFO 1.-2. trinn	58 200	346
Gratis SFO til barn med særskilte behov 5.-7. trinn	21 000	125
Gratis kjernetid i barnehage for toåringer fra familier med lav inntekt, helårseffekt	57 783	334
Økt foreldrebetaling barnehage, helårseffekt	-82 892	-500
Overføring av oppgaver på landbruksområdet	10 400	52
Statlig og private skoler, endring i elevtall	-171 135	-1 033
Sum innlemminger og korreksjoner	1 843 958	7 755

Sentraladministrasjonen

Det er foreslått at den kommunale skatteinnkrevingen overføres fra kommunene til Skatteetaten fra 1. juni 2020. Det er anslått at kommunenes utgifter til skatteoppkrevingen er 1 104,7 mill. kroner. Dette vil gi et samlet trekk på 644,4 mill. kroner i 2020 og resterende beløp i 2021. For Molde kommune utgjør dette et trekk på 3,9 mill. kroner i 2020. Dette er langt mer enn det som kommunen bruker på skatteinnkrevingen i dag. Det er derfor stilt spørsmålstegn ved om anslått sum er riktig. Slik det ligger an nå vil kommunen få et trekk i rammetilskuddet som er 1,2 mill. kroner høyere enn reduserte utgifter i 2020.

Sektor for oppvekst, kultur og velferd

Innenfor denne sektoren er det tre innlemminger og seks korreksjoner knyttet til oppgaveendringer.

Tilskudd til samordning av lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak innlemmes i rammetilskuddet med et beløp på 6,3 mill. kroner. Dette utgjør 38 000 kroner for Molde kommune.

Tilskudd til tidlig innsats i grunnskolen blir innlemmet gjennom en særskilt fordeling i 2020. Det vil bli fordelt etter ordinære kriterier fra neste år. Innlemmingen er på 1,3 mrd. kroner og det utgjør 4,9 mill. kroner for Molde kommune.

Tilskudd til leirskoleopphold er også foreslått innlemmet i rammetilskuddet. Fra 1. august 2019 har kommunene en plikt til å tilby leirskole med overnatting som en del av grunnskoleopplæringen. Samlet blir øremerket tilskudd på 56,1 mill. kroner innlemmet i rammetilskuddet og det utgjør 333 000 kroner for Molde kommune.

Ny, universelt utformet gjennomføringsløsning for prøver og eksamener avlaster kommunesektoren og rammetilskuddet til primærkommunene blir redusert med 1,3 mill. kroner. Dette gir et trekk for Molde kommune på 8 000 kroner.

Regjeringen foreslår å innføre en nasjonal ordning med inntektsgradert foreldrebetaling i SFO på 1. og 2. trinn fra nytt skoleår høsten 2020. Forslaget innebærer at foreldrebetalingen ikke skal overstige 6 pst. av husholdningens samlede person- og kapitalinntekt. Kommunenes rammetilskudd økes med 58,2 mill. kroner i 2020 og helårseffekten er knappe 140 mill. kroner. Molde kommune blir kompensert med 346 000 kroner i 2020.

Fra høsten 2019 ble det innført gratis kjernetid i barnehage for toåringer fra familier med lav inntekt. I 2020 blir rammetilskuddet økt for å kompensere for helårseffekten av tiltaket. Det utgjør 57,8 mill. kroner for kommunesektor, og 334 000 kroner for Molde kommune.

Det ble også bestemt at maksimalprisen i barnehagene kunne økes fra 1. august i år. Helårseffekten i 2020 blir et trekk på 82,9 mill. kroner. For Molde kommune utgjør dette et trekk på 500 000 kroner.

Det ligger også inne et trekk i rammetilskuddet som følge av økt antall elever i statlige og private skoler på 171,1 mill. kroner. Dette er omtalt under eget punkt om korreksjonsordningen knyttet til dette i rammetilskuddet.

Sektor for helse og omsorg

Det er foreslått fire innlemminger innenfor området til sektor for helse og omsorg.

Tilskudd til rekruttering av psykologer foreslås innlemmet med et beløp på 211,6 mill. kroner. Dette var et øremerket rekrutteringstilskudd før plikten til å ha psykologikompetanse på tjenesteområdet trer i kraft fra nyttår. Når kravet inntre innlemmes tilskuddet og det utgjør knappe 1,3 mill. kroner for Molde kommune.

Også tilskudd til dagaktivitetstilbud for hjemmeboende personer med demens er foreslått innlemmet. Samlet er det snakk om et tilskudd på 369,1 mill. kroner, noe som utgjør 2,4 mill. kroner for Molde kommune. Det er et beløp som er nesten 2,7 mill. kroner lavere enn det kommunen har fått i øremerket tilskudd. Omfordelingseffekten av innlemmingen er derfor uheldig for Molde kommune.

Det øremerkede stimuleringstilskuddet som har vært en del av opptrappingsplanen for habilitering og rehabilitering blir nå innlemmet. Opptrappingsplanen var treårig og tilskuddet innlemmes derfor nå med et beløp på 87,0 mill. kroner. Dette utgjør drøye 0,5 mill. kroner for Molde kommune.

Som en del av kommunereformen, overføres ansvaret for tilskudd til etablering i egen bolig og tilskudd til tilpasninger av bolig fra Husbanken til kommunene i 2020. Samlet innlemmes 496,5 mill. kroner og dette utgjør litt over 2,5 mill. kroner for Molde kommune.

Sektor for teknisk, plan, næring og miljø

Det er foreslått én innlemming og tre oppgaveendringer innenfor området til sektor for teknisk, plan, næring og miljø.

Tilskudd til gang- og sykkelveier innlemmes i rammetilskuddet med et samlet beløp på 48,6 mill. kroner. Molde kommune får knappe 0,3 mill. kroner.

Som en del av kommunereformen overføres myndighet fra fylkesmannen til kommunene. Det gjelder for naturmangfoldloven (§62), forurensningsloven (§11) og noen oppgaver innenfor landbruksområdet. I naturmangfoldloven får kommunene nå overført ansvaret for mindre verneområder som ikke forvaltes av nasjonalpark- eller verneområdestyrer. I forurensningsloven flyttes oppgaver knyttet til behandling av støy fra motorsportbaner, skytebaner og vindmøller til kommunene. På landbruksområdet tar nå kommunene over forvaltning av nærings- og miljøtiltak i skogbruket, tilskudd til tiltak i beiteområder og tilskudd til utvalgte kulturlandskap i jordbruket. Det føres over henholdsvis 2,5, 1,7 og 10,4 mill. kroner fra fylkesmennene til kommunene. Dette utgjør samlet 76 000 kroner for Molde kommune.

Andre endringer i statsbudsjettet med betydning for primærkommunene

Regjeringen har lagt to føringer for veksten i primærkommunenes frie inntekter. Det er lagt en føring på at 400 mill. kroner av veksten i de frie inntektene skal gå til å styrke arbeidet med tidlig innsats i skolen. Denne følger opp føringer fra 2017, 2018 og 2019. Denne føringen utgjør nesten 2,4 mill. kroner for Molde kommune. Denne føringen kan blant annet benyttes til flere lærerårsverk.

Det er også i 2020 en føring på opptrappingsplanen for rusfeltet. Denne skal bidra til en forbedret, forsterket, tverrsektoriell og samordnet innsats på rusfeltet. Planen innebærer at arbeidet skal styrkes med 2,4 mrd. kroner fra 2016 til 2020. Føringen i 2020 er at 150 mill. kroner av veksten i frie inntekter skal gå til opptrappingsplanen. For Molde kommune utgjør dette en føring på knappe 0,8 mill. kroner i 2020.

Toppfinansieringsordning for ressurskrevende tjenester

Regjeringen foreslår å øke innslagspunktet for refusjon til 1 361 000 kroner for 2020. Dette er en økning på 50 000 kroner ut over anslått lønnsvekst. Det betyr at kommunene reelt sett får redusert grunnlaget for sin refusjon med 50 000 kroner per ressurskrevende tjenestemottaker allerede fra 2019. Forslaget om å øke innslagspunktet vil medføre at Molde kommunes refusjon anslagsvis vil bli

I budsjettforslaget for 2020 foreslås det en samlet tilsagnsramme på 3,6 mrd. kroner. Dette tilsvarer investeringstilskudd til om lag 2 000 heldøgns omsorgsplasser. Halvparten av tilskuddet skal gå til nye heldøgns omsorgsplasser (netto tilvekst) og halvparten kan gå rehabilitering eller modernisering av eksisterende plasser.